

LR VALSTYBĖS SAUGUMO DEPARTAMENTO VEIKLOS ATASKAITA

Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamento (VSD) veiklos ataskaitos tikslas – informuoti visuomenę, kaip buvo įgyvendinami Žvalgybos įstatyme numatyti VSD veiklos tikslai ir uždaviniai.

Veiklos ataskaitoje pateikiama tik ta informacija, kurios atskleidimas nepakenks vykdomiems tyrimams ar Lietuvos Respublikos nacionalinio saugumo interesams.

2018 m.

ŽVALGYBOS INFORMACIJOS TEIKIMAS

VSD žvalgybos informaciją renka pagal Valstybės gynimo tarybos patvirtintus žvalgybos informacijos poreikius

**Žvalgybos
informacijos
poreikiai**

**Žvalgybos ir
kontržvalgybos
tyrimai**

Informacijos teikimas

Vykdydamas tyrimus, 2018 m. VSD atliko teismo sankcionuotus veiksmus 1822 asmenų atžvilgiu. Iš jų 886 buvo LR piliečiai, 912 – ne LR piliečiai, 24 – juridiniai asmenys

2018 m. VSD teikė žvalgybos produktus 22 adresatams

2018 m. VSD perdavė 213 žvalgybos pranešimų kitoms valstybės institucijoms. Pagal VSD perduotą informaciją pradėti 6 ikiteisminiai tyrimai

2018 m. VSD parengė 53 892 išvadas dėl grėsmių nacionaliniam saugumui

IŠVADOS IR KONSULTACIJOS

Remdamasis surinkta žvalgybos informacija VSD taip pat teikė išvadas bei konsultacijas kitoms valstybės institucijoms dėl grėsmių nacionaliniam saugumui.

2018 m. VSD pateiktų išvadų ir konsultacijų skaičius išaugo beveik 16 proc. – nuo 2017 m. pateiktų 45 564 iki 2018 m. pateiktų 53 892. Iš jų atitinkamai 591 ir 1210 – informacija, reikšminga sprendimams priimti.

Daugiau nei pusė visų 2018 m. konsultacijų buvo teikta užsieniečių migracijos klausimais: 51 asmeniui rekomenduota nesuteikti ar nepratęsti leidimo gyventi šalyje; beveik tris kartus išaugo asmenų, kuriems neleista atvykti į Lietuvos Respubliką skaičius – iki 1118 (2017 m. 397).

VSD teikiamų išvadų pagrindas	VSD išvados	Iš jų – informacija, reikšminga sprendimams priimti
Užsieniečių migracija:	36 154	1 169
dėl leidimo gyventi Lietuvos Respublikoje	21 670	51
dėl atvykimo į Lietuvos Respubliką	14 484	1 118
Valstybės tarnautojų reputacija ar asmens patikimumas	7 435	14
Dėl šaunamojo ginklo įsigijimo / turėjimo leidimo	3 256	0
Pilietybės suteikimas	2 773	4
Investicijų patikimumo klausimai	2 541	18
Apdovanojami asmenys	317	2
Diplomatinio personalo ir asmenų akreditacijos	497	3
Kiti klausimai	919	0
Iš viso	53 892	1 210

2018 m. VSD teiktos išvados ir konsultacijos

INVESTUOTOJŲ IR SANDORIŲ PATIKRA

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo nuostatomis, VSD teikia informaciją nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos koordinavimo komisijai.

2018 m. kovo 1 d. įsigaliojus naujai įstatymo redakcijai, buvo pradėta vertinti ir nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių sudaromų sandorių atitiktis nacionalinio saugumo interesams. Be to, naujos redakcijos įstatyme numatyta galimybė vertinti nacionaliniam saugumui užtikrinti strategiškai svarbiuose sektoriuose veikiančias įmones, jei turima duomenų dėl jų galimos neatitikties nacionalinio saugumo interesams. Priėmus naują įstatymo redakciją, VSD ir Komisijos atliekamų patikrinimų skaičius išaugo daugiau nei du kartus, be to, sutrumpėjo patikros terminai.

STRATEGINIŲ PREKIŲ KONTROLĖ

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Strateginių prekių kontrolės įstatymo nuostatomis, VSD teikia informaciją Komisijai strateginių prekių licencijų išdavimo klausimams spręsti ir vykdo tyrimus dėl Lietuvos bei užsienio įmonių galimų strateginių prekių kontrolės ir neplatinimo režimų pažeidimų.

2018 m. VSD atliko 399 prašymų išduoti strateginių prekių (karinės ir dvejopos paskirties) importo, eksporto, tranzito ar tarpininkavimo licencijas vertinimą. VSD pateiktos informacijos pagrindu Komisija strateginių prekių licencijų išdavimo klausimams spręsti nepritarė dviejų dvejopo naudojimo prekių eksporto licencijų išdavimui:

- 1) UAB „Run Engineering“ – dėl galimos įrangos nukreipimo į Rusijos okupuotą Krymą rizikos;
- 2) UAB „LiTak-Tak“ atsisakyta išduoti eksporto licenciją į Uzbekistaną dėl jo glaudaus bendradarbiavimo su Rusija oro gynybos srityje.

2018 m. VSD atlikti prašymų išduoti strateginių prekių (karinės ir dvejopos paskirties) importo, eksporto, tranzito ar tarpininkavimo licencijas vertinimai

ĮSLAPTINTOS INFORMACIJOS APSAUGA

Žvalgybos įstatyme ir valstybės tarnybos paslapčių įstatyme VSD numatyti uždaviniai, susiję su įslaptintos informacijos apsaugos organizavimu, apsaugos veiksmų vykdymu bei tokios informacijos apsaugos būklės kontrole Lietuvos institucijose šalies viduje ir užsienyje.

ASMENŲ TIKRINIMAS LEIDIMAMS DARBUI SU ĮSLAPTINTA INFORMACIJA

2018 metais atliktas **4752** asmenų, pretenduojančių gauti leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija ar kuriems turi būti suteikta teisė dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, tikrinimas. Dėl **4739** tikrintų asmenų priimtas teigiamas sprendimas – išduotas leidimas, suteikta teisė ar paslapčių subjektams duotas sutikimas išduoti leidimą, **13** tikrintų asmenų atžvilgiu priimtas sprendimas prieštarauti dėl leidimo išdavimo arba panaikinti asmens turimą leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija.

Asmenų tikrinimas 2018 m.	
Asmenų patikrinta	4752
Teigiamas sprendimas	4739
Neigiamas atsakymas	13
Tiekėjų tikrinimas 2018 m.	
Viso patikrinta įmonių	76
Išduota pažymėjimų	35
Išduota pažymų	40
Neigiamas atsakymas	1
Patalpų tikrinimas 2018 m.	
Viso vertinta patalpų	491
Teigiamai įvertintos	276
Neigiamai ivertintos	215

TIEKĖJŲ, DALYVAUJANČIŲ ĮSLAPTINTUOSE SANDORIUOSE, TIKRINIMAS

2018 m. patikrintos **76** įmonės dėl tiekėjo patikimumo pažymėjimo, leidžiančio dalyvauti įslaptintuose sandoriuose, kurių metu naudojama įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Konfidencialiai“ ir aukštesne, (toliau – Tiekėjo patikimumo pažymėjimas) išdavimo ar įslaptintos informacijos, žymimos slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, apsaugos reikalavimų atitiktį patvirtinančios pažymos (toliau – Pažyma) išdavimo. Iš jų: **35** įmonėms buvo išduoti Tiekėjo patikimumo pažymėjimai, **40** įmonių išduotos Pažymos, **1** įmonei atsisakyta išduoti Tiekėjo patikimumo pažymėjimą. Šiuo metu Lietuvoje 147 tiekėjai turi Tiekėjų patikimumo pažymėjimus, 149 – Pažymas.

ĮSLAPTINTOS INFORMACIJOS FIZINĖ APSAUGA

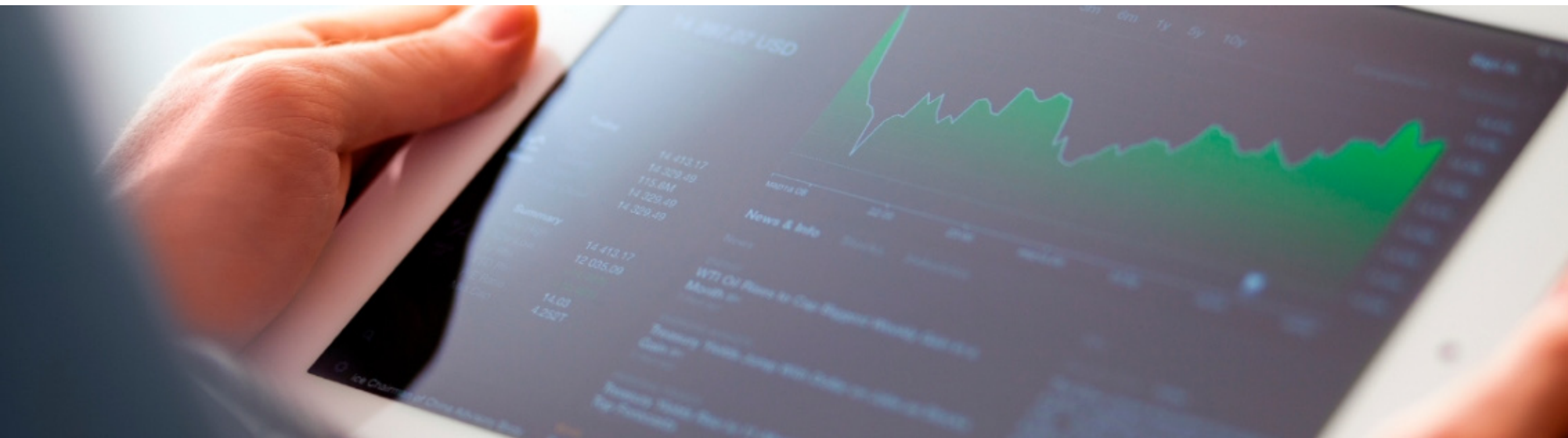
VSD atlieka paslapčių subjektų patalpų vertinimą dėl galimybės jose dirbti, susipažinti ar tokia įslaptintą informaciją saugoti.

Iš viso 2018 m. buvo atliktas **491** patalpos vertinimas. Iš jų **276** patalpos įvertintos teigiamai, **215** neigiamai, nustačius įslaptintos informacijos apsaugos trūkumus.

TARPINSTITUCINIS BENDRADARBIAVIMAS

2018 m. VSD aktyviai bendradarbiavo su kitomis institucijomis:

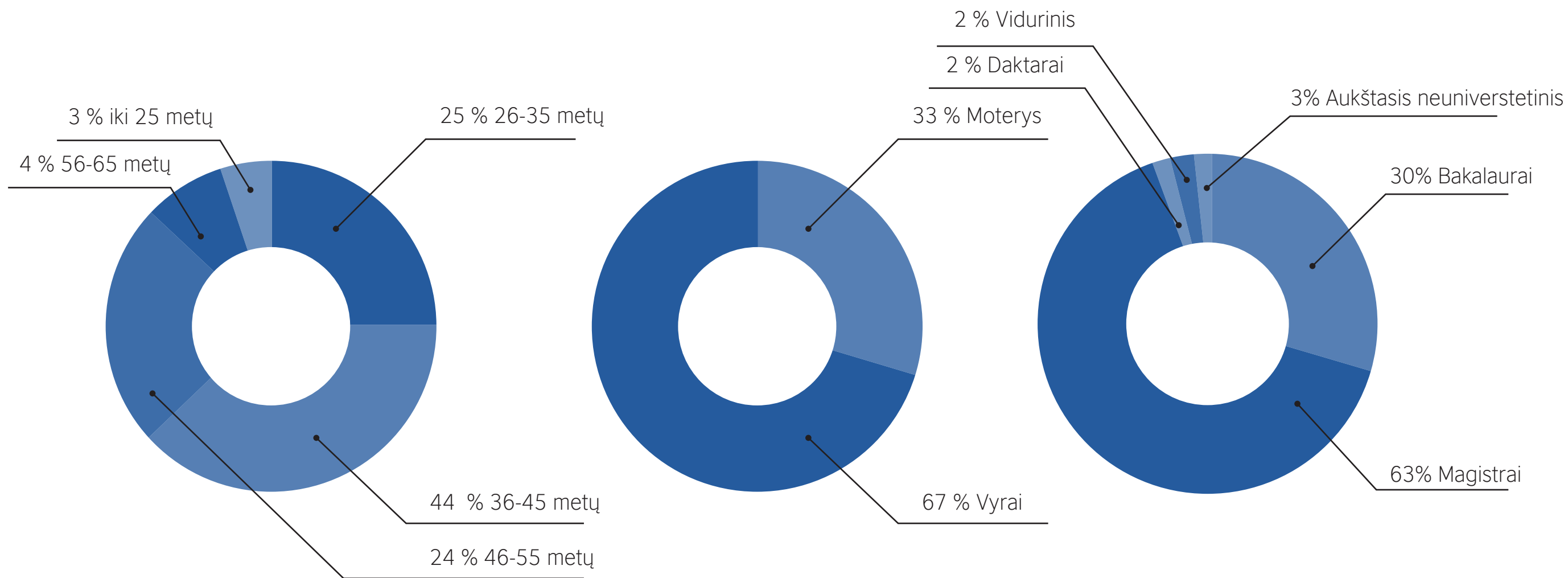
- organizavo tarpinstitucinės darbo grupės kovos prieš terorizmą klausimams spręsti susitikimus;
- rengė ir perdavė Lietuvos Respublikos Vyriausybei tvirtinti Diplomatinio saugumo gairių projektą;
- teikė pastabas LR Krašto apsaugos ministerijos rengiamam naujos redakcijos Lietuvos Respublikos karo padėties įstatymui, kuriame reglamentuotas žvalgybos institucijų santykis su kitomis valstybės institucijomis;
- nuolat teikė konsultacijas ir metodinę pagalbą paslapčių subjektams ir tiekėjams įslaptintos informacijos apsaugos klausimais;
- reguliariai vykdė saugos instruktažus ministerijų, teisėsaugos, teismų bei kitų valstybės institucijų darbuotojams.

ŽVALGYBOS PAREIGŪNAI IR DARBUOTOJAI

VSD tikslas – pritraukti aukščiausios kompetencijos, nepriekaištingos reputacijos, motyvacijos, atsidavimo tarnybai bei valstybei įvairių sričių specialistus.

VSD didelį dėmesį skiria profesiniam tobulėjimu ir viso gyvenimo mokymuisi - daugumą specifinių profesinių žinių bei įgūdžių galima įgyti tik departamente.

VSD pareigūnų ir darbuotojų sudėtis pagal amžių, lytį ir išsilavinimą

VISUOMENĖS INFORMAVIMAS IR ŠVIETIMAS

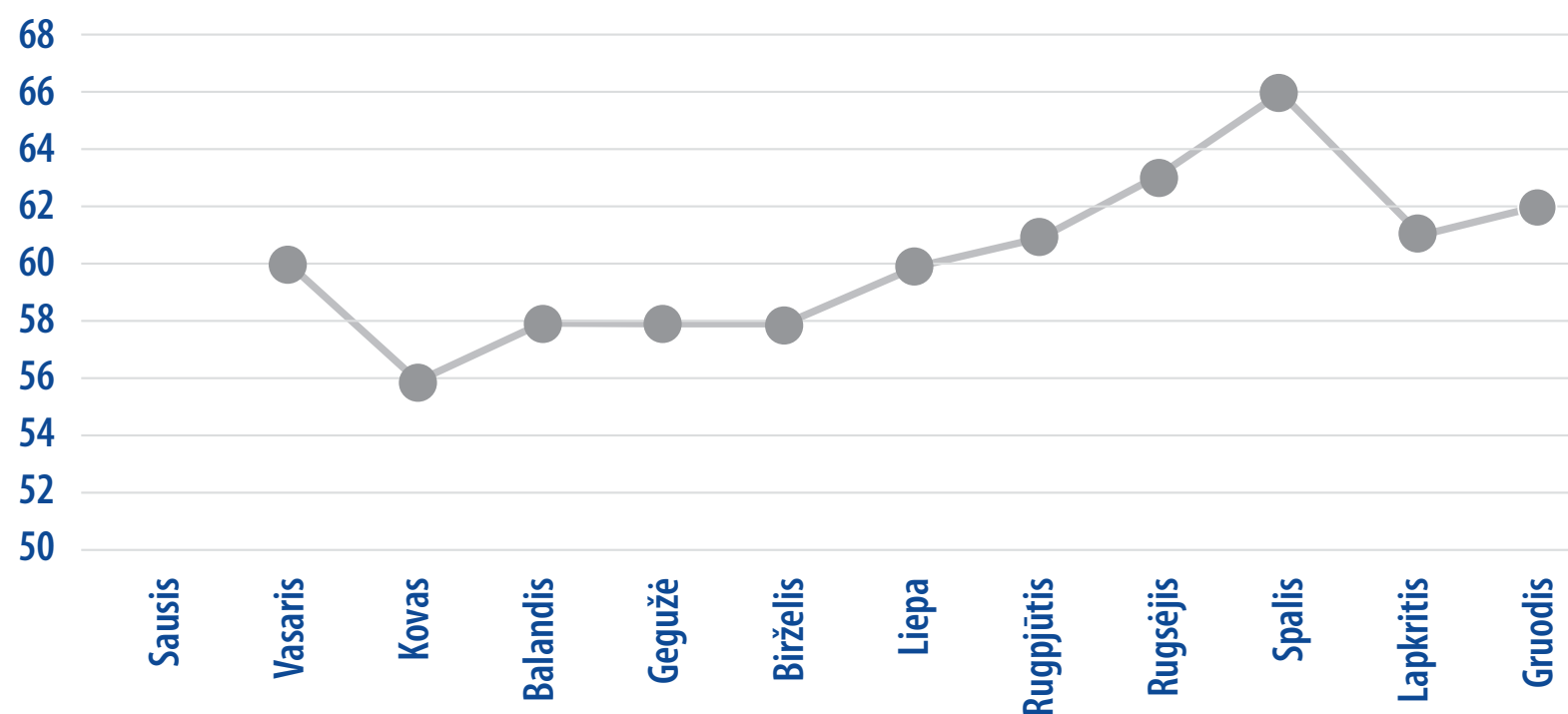
2018 m. VSD didelį dėmesį skyrė bendravimui su visuomene ir Lietuvos piliečių informavimui apie kylančias grėsmes. Susitikimų su organizacijomis, bendruomenėmis, privačiomis iniciatyvomis metu buvo pristatomos rizikos šalies nacionaliniam saugumui ir taip ugdomas piliečių budrumas bei sąmoningumas.

Visus metus vyko glaudus bendravimas su žiniasklaida, siekiant kuo operatyviau ir tiksliau pateikti bei skleisti Lietuvos piliečiams svarbią informaciją.

Toliau veikė Pasitikėjimo linija 8700 70007, suteikianti galimybę kiekvienam Lietuvos piliečiui tiesiogiai prisidėti prie šalies saugumo stiprinimo, informuojant VSD telefonu ar elektroniniu paštu apie pastebėtas grėsmes. 2018 m. tokių pranešimų kiekis išliko panašus kaip ir 2017 m. - arti 1000, iš kurių trečdalis buvo vertinga informacija.

Ypatingas dėmesys žvalgybos šimtmečio proga buvo skirtas Lietuvos žvalgybos istorijai atminti: visuomenei skirti edukaciniai projektai, virtuali žvalgybos paroda ir biblioteka, išleista istorinė knyga apie tragiškus žvalgybos pareigūnų likimus, kurtas istorinis dokumentinis filmas "Šešėlių frontas" apie ryškiausias prieškarinio žvalgybos operacijas, turėjusias lemtingą įtaką Lietuvai. Filmą visuomenei pristatytas 2019 m. pradžioje, vasario 16 dienos proga.

2018 m. „Baltijos tyrimų“ reprezentatyvių visuomenės apklausų dėl pasitikėjimo valstybės institucijomis rezultatai rodo, kad visuomenės pasitikėjimo VSD lygis išlieka aukštas.

VSD 2019–2024 M. VEIKLOS STRATEGIJA

2019 m. sausio 8 d. Lietuvos Respublikos valstybės gynimo taryba patvirtino VSD veiklos strategiją 2019-2024 metams. Strategijos tikslas - nustatyti veiklos tikslus ir uždavinius bei pagrindines priemones jiems pasiekti. Vadovaujantis šia veiklos strategija, VSD planuos savo veiklą ateinančius 5 metus.

